

URHEILUN, HYVINVOINNIN JA KULTTUURIN KESKITTYMÄ MIKKELIIN

Mikkelin Kalevankankaalle viime keväänä valmistunut Saimaa Stadiumi taipuu moneen käyttötarkoitukseen. Liikunta-, urheilu-, messu- ja kulttuuritapahtumien lisäksi Stadiumi palvelee Kaakkois-Suomen XAMK-ammattikorkeakoulun opetusta ja tutkimusta.

TEKSTI TIMO SILLANPÄÄ | KUVAT ARI NAKARI

Rakennuksen ulkopintaan haluttiin dynamiikkaa, joka toteutettiin leikittelemällä viidellä eri värillä. Julkisivu on pääosin pelti-villa-pelti -elementeistä. Runko on kokonaan teräksinen.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululle Saimaa Stadiumi toi erilaisia tutkimus- ja kehittämissympäristöjä sekä aikaisempaa paremmat mahdollisuudet korkeakoulu-liikuntaan.

Ravintola Stadiumi sijaitsee valoisassa pääaulassa. Ravintolan toiminnasta vastaa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu ja se toimii myös opetuskäytössä.

Rakennettu sydämellä

Mikkelin edellinen kaupunginjohtaja **Kimmo Mikander** esitti vuonna 2013 ajatuksen monipuolisesta toimintamahdollisuudesta liikunnalle ja kulttuurille. Mikanderin ehdotukseen tartuttiin Mikkelin ammattikorkeakoulun hallituksessa ja sitä jatkajalostettiin yhteistyöhankkeeksi, jossa mukana olisivat Mikkelin kaupungin lisäksi myös ammattikorkeakoulu ja Suomen Nuoriso-opisto.

– Asia tosin hieman mutkistui, kun Mikkelin ammattikorkeakoulu ja Kymenlaakson ammattikorkeakoulu fuusioituivat Kaakkois-Suomen ammattikorkeakouluksi (XAMK) vuoden 2017 alussa, kertoo XAMKin hallituksen puheenjohtaja, kouluneuvos **Jyrki Koivikko**, joka toimi silloisen Mikkelin ammattikorkeakoulun hallituksen puheenjohtajana ja Stadiumi-rakennushankkeen ohjausryhmän puheenjohtajana.

Koivikon mukaan kriittistä keskustelua ja haasteita hankkeessa lisäsi erityisesti se, että monet mielsivät suunnitellun raken-

nushankkeen perinteiseksi kunnalliseksi liikuntahalliksi.

– Taustalla oli kuitenkin tavoite rakentaa laajasti urheilua, liikuntaa, kulttuuria sekä ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystoimintaa palveleva monitoimirakennus. Näimme myös, että hanke lisää koko Mikkelin seudun vetovoimaa opiskelu-, konsertti-, messu- ja kongressikaupunkina. Sekin on tänä päivänä merkityksellistä, sillä kaupunkiseudut kilpailevat keskenään vetovoimatekijöistä, Koivikko toteaa.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululle Saimaa Stadiumi toi erilaisia tutkimus- ja kehittämissympäristöjä sekä aikaisempaa paremmat mahdollisuudet korkeakoulu-liikuntaan. Stadiumista sai omat tilat myös XAMKin Active Life Lab, joka tukee hyvinvointipalveluiden huippututkimusta ja kehitystoimintaa. Lisäksi Active Life Lab palvelee uutta englanninkielistä Wellbeing Management -koulutusohjelmaa. Aulan Ravintola Stadiumi puolestaan tarjoaa oppimisympäristön restonomiopiskelijoille.

Saimaa Stadiumi Oy:n omistavat Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Mikkelin kaupunki ja Suomen Nuoriso-opisto.

– XAMK on tällä hetkellä yhtiön suurin osakas. Tarkoituksena on, että pääosakkuus siirtyy Mikkelin kaupungille asteittain seuraavan 15 vuoden aikana, Koivikko kertoo.

Monitoimisuus suunnittelun lähtökohtana

Keväällä 2018 avatun Saimaa Stadiumin arkkitehtisuunnittelusta on vastannut mikkiläinen Arkkitehtitoimisto Heikki Kirjalainen Oy. Rakennusarkkitehti **Heikki Kirjalaisen** mukaan rakennuksen ulkopintaan haluttiin dynamiikkaa, joka toteutettiin leikittelemällä viidellä eri värillä. Ulkoväriyksessä vaihtelevat valkoinen sekä sinisen ja harmaan eri sävyt.

Kirjalainen kertoo, että monipuolisuuteen ja toiminnallisuuteen kiinnitettiin suunnittelussa erityistä huomiota. Saimaa Stadiumi onkin muokattavissa monentyyppisten tapahtumien käyttöön.

NCC rakensi Saimaa Stadiumin lähes 11 000 joustavasti muunneltavaa ja monikäyttöistä neliötä liikkumisen, opetuksen, tutkimuksen ja suur tapahtumien tarpeisiin. Toteutimme tätä tulevaisuuden monitoimiareenaa vahvala ammattilaistimillä ja suurella sydämellä.

Osallistuminen, yhteistyö ja onnistuminen ovat meille kunnia-asioita. Haluamme olla kehityksen kärjessä uudistamassa toimialaamme ja yhteiskuntaamme.

Lue lisää ncc.fi.

Sisäänkäynnistä tullaan avaraan pääaulaan, josta on Stadiumin toimintojen lisäksi sisäänkäynti jäähalliin ja raviradalle.

Toisen kerroksen parviaula Vire on monitoimitila, joka toimii Jukurien liigaotteluissa VIP-ravintolana ja muulloin erilaisten koulutus- ja liikuntatapahtumien miljöönä.

– Ensimmäiset konsertit ovat osoittaneet, että myös akustiikka on hyvä, mikä ei monitoimihalleissa ole aina itsestään selvää, Kirjalainen sanoo.

Saimaa Stadiumi koostuu halli- ja yhdysosasta. Kolmikerroksinen yhdysosa liittyy rakennuksen Mikkelin jäähalliin. Yhdysosassa on muun muassa toimisto- ja laboratoriotiloja. Paloteknisesti rakennuksen liittymä jäähalliin toteutettiin osastoivalla seinällä, sillä Stadiumissa on sprinklerijärjestelmä, jota jäähallin puolella ei ole.

Stadiumissa on muun muassa pelikenttiä, juoksurata, kiipeilyseinä, kuntosali ja fysioterapiatilat. Kolmannessa kerroksessa toimivalla sisäaktiviteettipuisto Supercornerilla on käytössään 650 neliometriä.

– Valoisassa ja avarassa pääaulassa toimivat infopiste sekä ravintola Stadiumi. Aulasta on kulku myös jäähalliin sekä raviradan alueelle. Aulatilat suunniteltiin kompaktiksi, jotta yksi työntekijä pystyy huolehtimaan koko infopisten toiminnasta, Kirjalainen sanoo.

Toisen kerroksen parviaula Vire on monitoimitila, joka esimerkiksi liigaotteluissa

palvelee VIP-ravintolakäytössä. Lisäksi tila soveltuu koulutus- ja liikuntatapahtumien järjestämiseen.

– Stadiumin halliosan koko on noin 5200 neliometriä. Rakennuksen monikäyttöisyyttä palvelemaan suunnittelimme monia eri variaatioita kenttäosan toiminnoille. 225 metriä pitkän juoksuradan ympäröivälle keskialueelle mahtuu esimerkiksi kolme salibandykenttää tai seitsemän lentopallokenttää, Kirjalainen kertoo.

Myös konsertteja varten on tarjolla erilaisia vaihtoehtoja: esiintymislava voi olla hallin pitkällä sivulla tai sen päädyssä. Permanto ja katsomo vetävät yhteensä noin 4500 katsojaa.

– Koko suunnittelu tehtiin tietomallinnuksen avulla, mikä helpotti eri toimijoiden yhteistyötä, Kirjalainen toteaa.

Mikkelin kaupunki rakensi erillishankkeenä alueelle yli 600 autopaikkaa käsittävän pysäköintialueen. Kokonaisuudessaan alueella on nyt lähes 1500 pysäköintipaikkaa. Mikkelin Jukurien noustua jääkiekon SM-liigaan liikennemäärä Kalevankankaalla on selvästi lisääntynyt.

Ovaalin juoksuradan pituus päähallissa on 225 metriä. Sen sisällä on monipuolisesti muunneltava 3000 neliömetrin kokoinen pelialue, joka tarjoaa mahdollisuudet salibandyyn, lento- ja koripalloon, sulkapalloon ja ryhmäliikuntaan. Lisäksi hallista löytyvät pituus- ja korkeushyppypaikat sekä kaksi heittopaikkaa. Taitoharjoittelualue on varattu voimistelijoille.

KVR-urakoitsija seuraa energiatehokkuutta

Saimaa Stadiumin KVR-urakoitsijaksi valittiin julkisen tarjouskilpailun myötä NCC Suomi Oy. Sopimukseen sisältyi, että KVR-urakoitsija seuraa kolmen vuoden ajan energiatehokkuuden toteutumista ja tarvittaessa tekee korjaavia toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi.

– Pääosin pelti-villa-pelti -elementeillä toteutetun rakennuksen ilmatiiveyteen on kiinnitetty jo rakennusvaiheessa erityistä huomiota. Aiheesta lopputyön tehnyt in-

Saimaa Stadiumi, Mikkeli

Rakennuttaja: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Mikkelin kaupunki ja Suomen Nuorisopisto
 Kustannukset: 18,7 miljoonaa euroa
 Rakennusaika: 10/16–3/18
 Koko: bruttoala 10 903 m², tilavuus 140 800 m³

Pää- ja arkkitehtisuunnittelu

www.ark-kirjalainen.fi

Rakennesuunnittelu

SS-Teracon Oy
 Hatanpään valtatie 34 D,
 33100 Tampere, Finland
 p. 010 423 1100

Siirto- ja siirtolasiseinät

Tilanjakamisen asiantuntijapalvelut
PAVETEC
 Lasiirtoseinät – Siirtoseinät
 040 700 4477 | www.pavetec.fi

Sähkö-, tele- ja valaistussuunnittelu

SÄHKÖTEKNIikka OY
KARI SIRÉN
www.sahkoteknikka.fi

Rakennuttajakonsultti

Menestys rakennetaan yhdessä
A-INSINÖÖRIT
www.ains.fi

LVIAJ-suunnittelu

AX-Suunnittelu
 Tekniikan moniosaajat kumppanina
www.ax.fi

Teräsrunkotyöt

NORMEK
 TERÄSRUNGOT TERÄSSILLAT LASIJULKISIVUT
 NORMEK OY, PAKKALANKUJA 7, 01510 VANTAA
 PUH. 020 420 7000 <http://www.normek.fi>

Valmisbetoni, betonielementit ja VSS-paketti

VALMISBETONI | JULKISIVUT | PALKIT | PILARIT | JÄNNEBETONIPALKIT
 PARVEKELAATAT | VSS-ELEMENTIT | HISSIKUILUELEMENTIT
SUUTARINEN
www.suutarinen.fi
 SBS Betoni Oy Tikkalantie 8, 50600 Mikkeli | 0207 940 649
 Sora ja Betoni V. Suutarinen Oy Vuorilahdentie 7, 52700 Mäntyharju | 0207 940 640

sinööriopiskelija **Tuomas Karhunen** tote-
 si mittauksissaan, että lukuisista liitoksista
 huolimatta rakennuksen ilmatiiveys on hy-
 vällä tasolla, NCC Suomi Oy:n työpäällikkö
Ville Kupiainen kertoo.
 Kalevankankaan sorapitoinen maaperä oli
 maarakennustöiden näkökulmasta kiitollin-
 nen, mutta rakennusaikaisten toimintojen
 järjestely toi omat haasteensa.
 – Liigajoukkue Jukurien kotiottelut pyö-
 rivät koko rakennusajan, ja meidän oli huo-
 lehdittava, että suuret ihmismassat pystyvät
 liikkumaan rakennustyömaan vieressä tur-
 vallisesti. Mielestäni onnistuimme logistises-
 sa haasteessa hyvin, Kupiainen sanoo.
 Tilajaajan toiveesta rakennuksen alla ole-
 vaan maakerrokseen on asennettu kosteutta
 ja lämpöä mittaavia antureita, jotka palve-
 levat XAMKin talotekniikan opetuskäyttöä.
 Raviradan puoleisella seinällä on lähes 400
 aurinkopaneelia, joiden ennustettu vuosi-
 tuotto on 61 000 kilowattituntia. Voimalan
 teho käytetään pääasiassa kiinteistön jääh-
 dyttämiseen. Aurinkovoimalan toiminnasta
 vastaa Etelä-Savon Energia.

Vesikaton materiaalina on bitumikermi.
 Katossa on kallistukset reunoilla oleville
 kattokaivoille. Katon kallistus ei kuitenkaan
 näy ulospäin korkealle vedettyjen ulkoseini-
 en vuoksi.
Teräsrunko oli onnistunut ratkaisu
 Saimaa Stadiumin toteutuksessa keskei-
 nen ratkaisu oli teräsrungon valinta koko
 rakennukseen.
 Hallin teräsristikoiden alapaarre on 12,7
 metriä korkealla. Lähtökohdana oli, että Sta-
 diumissa voidaan järjestää kansainvälisen tas-
 on urheilukilpailuja.
 Kattorakenteissa on otettu huomioon
 riittävät pistekuormat monenlaisiin tarpei-
 siin; esiintymislavojen yläpuolella on useita
 ketjunostimia.
 – Alkuvaiheessa suunnitelmissa oli toteut-
 taa teräksestä vain kattoristikot ja masto-
 pilarit betonista. Lopulta päädyttiin kuiten-
 kin kokonaan teräsrakenteiseen runkoon.
 Teräsrunko toi kustannussäästöjä ja jonkin
 verran lisää tilaa. Ratkaisu myös nopeutti

rakentamista, kertoo rakennesuunnittelija
Tarmo Viljamaa SS-Teracon Oy:stä, joka
 vastasi kohteen rakennesuunnittelusta ja
 teräsrakenteiden konepajasuunnittelusta.
 Teräsrakenteet valmistettiin Normek Oy:n
 Naarajärven-tehtaalla Pieksämäellä runsaan
 80 kilometrin päässä rakennustyömaasta.
 – Rakennuksessa kannattajina toimivat
 putkiprofileista kootut teräsristikot, joiden
 jänneväli on peräti 65 metriä. Kattoristikot
 valmistettiin konepajalla kolmesta osasta ja
 koottiin työmaalla ennen nostoa. Ristikot
 ovat noin 6,2 metriä korkeat, mikä aiheutti
 omat haasteensa kuljetukseen ja valmistuk-
 seen, Viljamaa sanoo.
 Viljamaan mukaan jäykistävien seinä-
 siteiden voimat olivat varsin suuria, mutta
 ne voitiin sijoittaa kohtiin, joissa on massi-
 visia betonirakenteita, kuten väestönsuojaan
 ja betonisten porraskuilujen seiniin.
 – Yksi portaikkoa ja katsomoa tukeva seinä
 toteutettiin tarkoituksella hieman paksum-
 pana rakenteena, jotta jäykistysiteiltä tule-
 ville vetorasituksille saatiin riittävästi vasta-
 painoa, Viljamaa kertoo. ■